

[Arne Larsen.]

her i tinget den 25. marts i år, fik jo ikke, således som det rent lovteknisk var udformet, nogen særlig hjertevarm tilslutning. Derimod har man vel lov at sige, at de tanker, der lå bag vort lovforslag, fandt almindelig forståelse i det høje ting og hos den højtærede minister.

Man var fra alle sider klar over, at der i hvert fald for det storkøbenhavnske område var problemer, som på en eller anden måde måtte finde deres løsning, at det var uhensigtsmæssigt, som vi har det i øjeblikket, at landsnævnet alene skulle afgøre sager, som berører trafikken i København, Frederiksberg og de københavnske omegnskommuner, og at dette område burde underlægges et trafikudvalg i lighed med de amtskommunale trafikudvalg.

Jeg er derfor glad for, at ministeren for offentlige arbejder har stillet ændringsforslag til den gældende lovs §§ 2 og 3, som løser dette problem. Jeg synes også, jeg har grund til at takke ministeren for det initiativ, han her har taget for at få bragt orden i koncessionsproblemerne for det storkøbenhavnske område.

Det af ministeren stillede ændringsforslag går kort og godt ud på, at der for det storkøbenhavnske område nedsættes et selvstændigt trafikudvalg, som herefter bliver i stand til selv at træffe afgørelserne om koncessionsspørgsmålene inden for dette nye trafikområde, som omfatter Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns amtsrådsreds.

Ændringsforslaget har været behandlet i det nedsatte folketingsudvalg og har fået tilslutning fra alle sider, så der foreligger en enstemmig anbefaling af ministerens ændringsforslag.

Dertil kan yderligere føjes, at det af ministeren stillede ændringsforslag helt er i overensstemmelse med en henvendelse, som ministeren har modtaget fra Hovedstads-kommunernes Samråd, som omfatter netop alle de kommuner, der dækkes af det foreslåede trafikudvalg. Denne henstilling om oprettelse af et trafikudvalg for Storkøbenhavn og forslaget hertil, som Hovedstads-kommunernes Samråd enstemmigt har tiltrådt, er helt og nøje i overensstemmelse med det af ministeren stillede ændringsforslag.

Man kan således sige, at såvel folketingsudvalget som ministeren og Hovedstads-kommunernes Samråd er helt enige om de ændringer af loven, som nu er til behandling, og jeg skal kun gøre det ene, at jeg varmt anbefaler det af ministeren stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af lovforslaget og lovforslagets tekst i den således ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (*Thestrup*): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 95) findes i tidenden sp. 2732, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1063).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Albertsen: Det er overordentlig tilfredsstillende på baggrund af den nys konstaterede stærke uenighed om et andet vigtigt lovforslag at kunne gå over til behandlingen af en lovgivning, som vi i udvalget er enige om, og som vi kan forvente at folketinget slutter op om.

[Albertsen.]

Jeg vil gerne indledningsvis takke for det udmærkede samarbejde. Jeg synes, samarbejdet har været fortræffeligt under dette udvalgsarbejde, og jeg føler trang til at takke ordførerne for de øvrige partier herfor. Jeg synes, vi har haft en fortræffelig arbejdsform og har nået resultater, som vi i høj grad kan være tilfredse med.

Vi har ud over en række udvalgs møder foretaget nogle studierejser og haft forhandlinger med kollegianere og med repræsentanter for forskellige kollegiebestyrelser, ligesom vi har haft en række samråd med, jeg kan vel sige en altid veloplagt undervisningsminister, der i høj grad har været imødekommende over for de tanker og forslag, som udvalget som sådan har fremsat.

Jeg tror, man kort kan karakterisere det, der er sket, ved at sige, at vi har gjort et godt lovforslag bedre. Ved første behandling var der almindelig tilslutning til de principper, som var nedlagt i undervisningsministerens lovforslag, og det, der er sket, er efter mit skøn og utvivlsomt efter hele udvalgets skøn, at vi har gjort lovforslaget endnu bedre og forhåbentlig dermed også mere tilfredsstillende for de mennesker, det drejer sig om; de unge, der skal flytte ind i kollegierne.

Den væsentligste ændring er vel nok den, der er foretaget af statslånsgrænsen. Den har hidtil været på 35 pct., og dette var opretholdt i det af ministeren fremsatte lovforslag. Vi er under udvalgsbehandlingen blevet enige om at foreslå, at denne procent øges til 45. Efter de studierejser og de forhandlinger, vi har haft, og ikke mindst efter de mange udtalelser, som kollegianerne fremkom med, er vi blevet klar over, at en ændring af denne procent er rimelig og rigtig; det vil efter alt at dømme medføre ca. 10 pct.s lavere leje, og selv om vi måske kunne have ønsket lejen endnu lavere, er der alligevel tale om et betragteligt fremskridt og måske netop den forskel, som kan gøre, at mange af dem, som vi ønsker kan komme ind i kollegierne, også kan komme det.

Man skal erindre sig, at der her ikke alene er tale om fastsættelse af lejen i kollegierne, men at denne også i høj grad er retningsgivende for lejeniveauet på det private værelsemarked og derved har en

betydelig indflydelse på hele lejeniveauet for de unge mennesker. Det må stå helt klart, at — selvfølgelig foruden indretningen af kollegierne — lejens højde er alfa og omega for kollegianerne.

Det er muligt og endog sandsynligt, at den forhøjede statslånsgrænse vil medføre et lidt lavere antal nybyggede kollegieboliger det første par år, men under alle omstændigheder indebærer lovforslaget en så betragtelig vækst i antallet af påtænkte nye kollegieboliger, at jeg synes, det er en forsvarlig løsning, vi her har fundet frem til.

Vi vil utvivlsomt i løbet af nogle år komme til at stå over for nye målsætninger på dette område, indebærende at vi skal forøge dette tal betragteligt. De undersøgelser og det materiale, vi har fået forelagt, viser, at interessen for at flytte ind på et kollegium er så stor, at man må påregne, at ca. 50 pct. af dem, der kan komme i betragtning i denne forbindelse, er interesseret deri.

Med henblik på tilskudsordninger og lejeniveau kan jeg oplyse, at vi under udvalgsdrøftelserne og under samråd med boligministeren og undervisningsministeren har fået afklaret, at den nye boligsikringsordning kommer ind i billedet for den gruppe boliger, der indrettes som lejligheder for ægtepar.

Et af de spørgsmål, som har givet anledning til en vis offentlig omtale i relation til denne lovgivning, har været spørgsmålet om at tilvejebringe en form for lejerbeskyttelse for kollegianerne. Der er i den seneste tid fremkommet forskellige eksempler på, at en manglende beskyttelse har givet sig uheldige og kedelige udslag, nogle gange måske som et resultat af manglende tolerance og forståelse parterne imellem. Disse eksempler har klart vist, at det ville være ønskeligt at etablere en form for beskyttelse, som tilsigter at ligestille kollegianerne med lejere i den almindelige boligmasse. Ministeren har foreslået problemet løst på den måde — et forslag, som udvalget er enig om at acceptere — at der indføres en standardkontrakt, som giver et klart grundlag for aftalen mellem de to parter, kollegiet og kollegianeren, og dermed også den tryghed, som er efterlyst.

Et andet led i bestræbelserne for at skabe tryghed, samarbejde og bedre vilkår par-

[Albertsen.]

terne imellem er den holdning, man har indtaget til spørgsmålet om repræsentation for kollegianerne i kollegiernes bestyrelser. Det skal jo ikke være sådan, at det bare er en enkelt, der indvælges; sigtet er, at der skal være tale om en repræsentation og dermed også om indflydelse på arbejdsgangen og medansvar for tingene. Det gamle og måske traditionsrige eforprincip, som vi mødte nogle gange under vore studierejser, er måske nok til en vis grad under afvikling, og vi har i betænkningen peget på, at det måske kunne være hensigtsmæssigt at se på dette problem ved fremtidige kollegiebebyggelser, sådan at man i højere grad inddrager kollegianerne i ledelsen og fremmer en form for beboerdemokrati.

På et enkelt punkt, nemlig hvad angår spørgsmålet om oprettelse af et kollegieråd, har der fra nogle af partierne og deres ordførere været lidt skepsis — jeg synes, det er lidt uberettiget — men på enighedens alter er der igennem den betænkning, vi alle har underskrevet, foreslået en vis begrænsning for rådets virke.

Et problem, som har beslaglagt en betragtelig del af udvalgets tid, er spørgsmålet om at tilgodese ikke-akademiske kredse, altså lærlinge og andre unge under lignende uddannelse med kollegieplads. Det har klart vist sig, at i det hidtidige kollegiebyggeri er denne gruppe ikke særlig tilgodeset. Man har fra forskellige organisationer og andre, der har deltaget i denne debat — det drejer sig navnlig om Faglig Ungdom og Dansk Ungdoms Kollegieselskab — peget på, at der er alt for få af de kollegier, som bygges, der tilgodeser denne gruppes behov, og at i de kollegier, der bygges, og som måske nok åbner portene for denne gruppe, er prisen for høj, og dermed imødekommer man altså ikke et berettiget ønske fra disse unge. Det foreslås nu, at i særlige tilfælde, hvor der stilles særlige krav til kollegiets indretning og den daglige service, som sandsynliggør, at der bliver tale om en højere leje, kan der eventuelt ydes statslån med en højere procentrent, således at der ikke bliver tale om en højere leje.

Jeg vil imidlertid gerne ved denne anden behandling gentage det, som jeg under-

stregede ved første behandling, at når kollegiebilledet har været utilfredsstillende i denne henseende for de grupper, der her er tale om, skyldes det ikke mindst, at initiativtagerne til etablering af kollegier rundt omkring i landet i høj grad har været læreanstalterne eller kredse, der har haft tilknytning til den akademiske verden, og det skal man sandelig ikke bebrejde dem. Man kan måske snarere bebrejde dem, der nu kritiserer dette, at de ikke i højere grad selv er kommet med initiativ eller forslag.

Min bemærkning her skal derfor forstås som en opfordring til fagbevægelsen, til kooperationen, de kooperative boligselskaber og til kommunerne og også til de virksomheder, som i høj grad har været forstående over for dette problem, men som vel mest har skelet til den akademiske gruppe. Jeg synes, det var rimeligt, at de, for så vidt det drejer sig om industrivirksomheder, var mere optaget af hensynet til de faglærte og de ufaglærte arbejdere, af den gruppe unge, der på disse felter er under uddannelse.

Jeg vil også gerne til kommunerne sige, at de ved byplanlægning og ved grundsalg i høj grad bør tilgodese muligheden for etablering af kollegier. Det kan ikke være sådan, at der skal spilles sorteper om, hvem der skal påtage sig opgaven på dette område. Det må være rimeligt, at kommunerne lever op til deres forpligtelse på dette område og ikke bare ser det som en aktuel belastning, at man får nogle unge mennesker ind, der måske ikke er særlig gode skatteborgere, men ser det som noget naturligt at foretage en fremtidsinvestering. I vort naboland Sverige, som vi har haft lejlighed til at besøge ved et studiebesøg i Lund, blev det oplyst over for os, at dér stillede kommunerne grundene frit og kvit til rådighed for kollegiebyggeriet. Det var måske et eksempel at tage op for nogle af de kommuner her i landet, som har økonomi og kræfter dertil.

Vi har modtaget en særlig deputation fra et kollegium, som også, da loven sidste gang var til behandling, fremkaldte en særlig debat; det er også sket denne gang. Beklageligvis er dette ikke kommet med i betænkningen, men jeg vil gerne ved denne lejlighed anmode ministeren om at bekræfte den

[Albertsen.]

afklaring, der her har fundet sted, og som går ud på, at ministeren har udvalgets bemyndigelse til at gå til finansudvalget for at få denne sag bragt i orden, så den trussel, der næsten lå i luften for det pågældende kollegium, fjernes ved, at ministeren får de hertil nødvendige midler, og ministeren har altså udvalget bag sig i så henseende.

Endelig vil jeg nævne en ting, som har givet anledning til et vist offentligt røre. Administrationsrådet har rejst spørgsmålet om udnyttelsen af Nyboder, de ca. 800 boliger, hvor marinens medarbejdere har haft tradition for at bo i de over 300 år, de har eksisteret, siden Fjerde Christian etablerede dem. Der har i den forbindelse været tale om, at man enten skulle sælge dem, eller at man skulle overveje at bruge dem til kontorer eller til kollegier. Jeg kender ikke kvaliteten af disse boliger. Jeg har forstået, at der er mange tekniske, økonomiske og andre problemer i forbindelse dermed, men netop fordi kollegiebehovet her i hovedstaden er særlig stort og på baggrund af diskussionen om de før nævnte grupper, lærlinge og andre unge under uddannelse, var det måske en opgave at overveje, om en del af eller hele bebyggelsen i Nyboder — som selvfølgelig ikke skal fjernes, fordi det er en så smuk del af hovedstaden — blev inddraget til kollegier.

Man måtte selvfølgelig skønne, om det er økonomisk forsvarligt, og man måtte selvfølgelig i høj grad tilgodese hensynet til de mennesker, der i øjeblikket bor der, men på lang sigt var det måske en løsning, hvis denne bebyggelse kunne tilfredsstille de boligbehov, som enlige og unge har, og ikke blot som hidtil skulle være familieboliger efter en særlig tradition. Jeg ved ikke, om de implicerede kan finde vej frem i så henseende. Jeg synes, det ville være en tanke til overvejelse.

Ja, med denne kommentar til de ændringsforslag, som udvalget enigt har tiltrådt, og til lovforslaget som sådan skal jeg på mit partis vegne anbefale at stemme derfor.

Enggaard: Jeg synes, det er glædeligt at konstatere, at der har kunnet opnås enighed i udvalget efter et omfattende udvalgsarbejde i en positiv atmosfære. Jeg tror, det har bidraget til dette resultat, at ud-

valget har taget sig tid til samlet at rejse ud og se kollegier og også dér har drøftet problemerne med kollegiernes beboere. Jeg tror, det er en rigtig ting, at en lov som den foreliggende bliver vedtaget i den størst mulige enighed. Vi skal jo ikke glemme, at de økonomiske konsekvenser af denne lov vil være meget betydelige over en lang årrække. Derfor tror jeg netop, det har betydning, at folketingets partier samlet vedtager en lov af denne rækkevidde.

Jeg tror imidlertid også, det er godt, at denne lov skal revideres senest om 2 år, fordi vi nok må erkende, at udviklingen på dette område går hurtigt, og at vi allerede om 2 år vil have erfaringer, som vi dårligt kan besidde i dag. Jeg tror navnlig, det vil være nyttigt, at spørgsmålet om det hensigtsmæssige i, at unge under forskellige uddannelser bor sammen under samme tag, kan blive taget op. Jeg vil gerne understrege, at jeg er enig i det princip — som man efter min mening bør tiltræde — at unge med flere forskellige uddannelser kan opholde sig under samme tag, sådan at man undgår fagidioti, og sådan at de enkelte beboere får et bedre kendskab til andres problemer. Jeg ønsker ikke at rejse nogen tvivl om dette synspunkt.

En af de ting, som jeg tror man skal benytte den mellemliggende tid indtil lovens revision om 2 år til at overveje nærmere, er dette, om man til den tid kan lade kollegieloven rumme to kategorier af kollegier, vel i det væsentlige adskilt ved en aldersgrænse, først og fremmest fordi arbejdsformen, behovet for tilsyn og selve omgangsformen i øvrigt måske kan gøre det berettiget at sondre ikke alene i kategorier med hensyn til standard o. s. v., men også med hensyn til økonomisk støtte. Bl. a. af den grund er der jo ved ændringsforslag nr. 5 til § 3 åbnet mulighed for i særlige tilfælde at give øget støtte til kollegier, hvor bl. a. behovet for tilsyn er særlig stort. Jeg tror, det er et område, hvor vi om 2 år må vurdere erfaringerne nærmere og tage spørgsmålet op til en nærmere drøftelse.

Det væsentlige i de foreliggende ændringsforslag er forslaget om at sætte grænsen op fra 35 til 45 pct. for de af staten ydede rente- og afdragsfrie lån. Det har for venstre været afgørende ved vurderingen af dette, at vi har det indtryk, at værelseprisen i ny-

[Enggaard.]

byggede kollegier nok er kommet noget højere op, end det egentlig er ønskeligt. Det er naturligvis i første række den høje rente i det sidste par år, der har sat prisen stærkt i vejret, men nu har man jo på det almindelige boligområde indført en rentesikringsordning, der medfører en rente på 6½ pct. i årene indtil 1972. Det forslag, som loven indeholdt, nemlig 35 pct. som rente- og afdragsfrie lån fra staten, vil så nogenlunde svare til den gældende rentesikringsordning på boligområdet i øvrigt. Jeg finder, at der kan være megen rimelighed i, at man opfører kollegier, hvor værelser kan lejes ud til en lidt lavere pris, end man kan på det almindelige boligmarked.

Det har været væsentligt for venstre, at vi ikke betragter udgifterne til kollegieloven isoleret. Der er efter vor mening en nøje sammenhæng mellem denne lov og de forpligtelser på hele uddannelsesområdet, som vi vedkender os. Jeg tror, at en større udbygning af uddannelserne ville være en halv foranstaltning, hvis man ikke samtidig gjorde noget for at løse boligproblemerne. Jeg tror ikke, det kan afvises, at den store tilgang til uddannelserne i disse år her og dér har ført med sig, at man har fået stærkt stigende værelsespriser på det almindelige værelsesmarked. Også det må indgå i hele problematikken omkring kollegiebyggeriet i disse år.

Vi har også den opfattelse i venstre, at de forhold, vi tilvejebringer på kollegieområdet, har betydning for størrelsen og fastsættelsen af ungdommens uddannelsesfond. Jeg tror let det kunne gå sådan, at vi kunne risikere, at en kollegielov, der førte til for dyre værelser, med sig som konsekvens ville føre stærkt stigende krav til uddannelsesfonden. Jeg nævnte allerede ved første behandling af lovforslaget, at det ville være ønskeligt, om det kunne lade sig gøre at få en uligning mellem lejeniveauerne i nye og lidt ældre kollegier, der opføres efter denne lov. Det er meget glædeligt for mig, at dette ønske fra venstres side har fået tilslutning fra de øvrige partier i udvalget, sådan at der nu sker en ændring af forslaget §§ 3 og 8, sådan at man i fremtiden vil have mulighed for at lade de rente- og afdragsfrie lån få en begyndende forrentning og afdragning. På den måde kan man nå til, at prisforskellene

fra kollegium til kollegium alene bestemmes af en forskel i udstyr og standard og så den forskel, som eventuelle donationer må betinge. Jeg mener, det må være helt klart, at donationer må respekteres, sådan at de stadig væk kan give den fordel i en lavere leje, som de betinger. Men det skulle nok være muligt at udforme disse principper nærmere i ministeriets administration.

Jeg føler det tilfredsstillende, at der også med indførelsen af disse nye principper i loven sker en tilnærmelse til den målsætning, som boligforliget har tilstræbt, nemlig at undgå for mange forskellige lejeniveauer, bestemt af forskellige lovbestemmelser eller forskelligt prisniveau på det tidspunkt, hvor opførelsen har fundet sted. Det har naturligvis været væsentligt undervejs i udvalgsarbejdet at søge klarlagt, hvordan den påtænkte boligsikringsordning fra 1. april 1967 vil komme til at påvirke prisen på lejligheder og værelser i kollegiebyggeriet. Det er blevet oplyst af boligministeren over for udvalget, at lejligheder i kollegier formentlig vil blive omfattet af denne ordning, hvorimod værelser næppe vil kunne omfattes. Jeg mener, det er helt naturligt, at der vil være nogen usikkerhed om en ordning, der endnu ikke er fremsat som lovforslag og endnu mindre er vedtaget som lov. Men jeg mener, at det ikke desto mindre må være meget afgørende for planlægningen af nye kollegier rundt omkring, kollegier, hvor der bl. a. også opføres lejligheder bestemt for ægtepar, at man så nogenlunde allerede på planlægningstidspunktet ved, hvilken pris de studerende ægtepar vil komme til at betale for lejligheden. Derfor synes jeg, at det har været en nødvendig og rigtig ting, at denne afklaring af boligforligets konsekvenser også på dette område har kunnet ske her på dette tidspunkt, uanset at lovforslag ikke er fremsat eller vedtaget.

Så skal jeg endelig nævne, at spørgsmålet om et kollegieråd jo naturligt har optaget tankerne en del i udvalget, ligesom det har optaget tankerne hos mange af de studerendes og de andre uddannelsessøgendes organisationer. Jeg skal ikke nægte, at selve tanken om et stort kollegieråd ikke ligefrem er vokset frem i venstres have. Vi har været noget bange for at få et råd med store administrative beføjelser, men efter den formulering, som udvalget i enighed er

[Enggaard.]

kommet til, hvor vi forholdsvis klart har givet udtryk for, at der her ikke er tænkt på noget administrativt organ, men et rådgivende organ af en forholdsvis begrænset størrelse, så kan vi affinde os med, hvad der står i betænkningen, at man i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslaget finder, at et kollegieråd kan være en rimelig ting for ministeren at have til hjælp.

Med disse bemærkninger har jeg villet give udtryk for, at vi i venstre er glade for det resultat, der er opnået, ikke mindst fordi det er opnået i enighed, og at vi derfor med tilfredshed vil stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Knud Østergaard: Det fremgår af betænkningen over dette lovforslag, at udvalget har holdt ikke færre end 12 møder, har haft adskillige samråd med såvel undervisningsministeren som med boligministeren, været på 3 ekskursioner samt endelig modtaget repræsentanter for så at sige samtlige kategorier af unge under uddannelse. Det tør derfor siges, at lovforslaget er blevet nøje belyst og grundigt gennemarbejdet. Resultatet er da også, at der her til anden behandling foreligger fra ministeren ikke færre end 8 ændringsforslag, der alle er tiltrådt af udvalget.

På det konservative folkepartis vegne kan jeg anbefale ved tredje behandling at stemme for lovforslaget og nu ved anden behandling at stemme for de foreliggende ændringsforslag.

Jeg skal ved denne lejlighed ikke gå ind på alle lovforslagets enkeltheder, ej heller fremdrage hver enkel detalje i ændringsforslagene. Lad mig i stedet fremsætte nogle få bemærkninger om de ændringer, som for mig synes væsentlige og principielle.

Det konservative folkeparti har under den løbende debat hele tiden givet udtryk for, at det fandt det afgørende, at prisen på en kollegiebolig blev holdt på et rimeligt niveau. Under udvalgets besigtigelse har vi konstateret, at dette i øjeblikket ikke alle steder kan siges at være tilfældet. Det har vist sig, at der på de dyre kollegier socialt set eksisterer en skæv fordeling, og videre, at udlejningspriserne for private værelser har en tilbøjelighed til at stige i

takt med stigende kollegiepriser. Vi er derfor tilfreds med, som det fremgår af ændringsforslag nr. 2, at statslånsprocenten ændres fra 35 til 45. Det er vist ikke nogen hemmelighed, at mit parti hellere havde set et fast kronebeløb pr. værelse, men derom har der ikke kunnet skabes enighed i udvalget. Det er min opfattelse, at navnlig spørgsmålet om de forskellige lejeniveauer i dette lille land har været afgørende for modstanden. Vi beklager ikke at have kunnet vinde tilslutning til vort synspunkt. Ministerens indstilling er endnu ikke så moderne, at han har kunnet acceptere et sådant fremskridt. Nå, alting tager jo sin tid, og der er måske et håb ved lovens revision om 2 år.

Under første behandling udtalte jeg det ønskelige i, at der fandt en vis huslejeudligning sted mellem de forskellige kollegieboliger. Gennem ændringsforslag nr. 6 er dette ønske delvis imødekommet for fremtidigt byggeri.

Må jeg sluttelig sige et par ord om det i betænkningen nævnte rådgivende kollegieråd. Det er værd at hæfte sig ved ordet rådgivende. Ansvar for lovens administration er fortsat ministerens og alene ministerens. At ministeren så synes, han trænger til et godt råd nu og da, det forstår vi vist alle. Det bliver der altså mulighed for at få nu, men ministeren må altså finde sig i, at så længe han bærer de gyldne kæder, så må han også tage det ansvar, der følger dermed.

Med disse bemærkninger vil jeg, som jeg allerede har nævnt, anbefale mit parti at stemme for lovforslaget og for de ændringsforslag, der er stillet.

Else-Merete Ross: I det radikale venstre er vi meget tilfreds med, at det beskedne antal kollegieværelser, der kan bygges årligt efter den gældende lov, og som blev så beskedent på grund af daværende økonomiske forhold, nu kan sættes op til det ca. tredobbelte. Allerede ved behandlingen af lovforslaget i 1963 gav vi udtryk for, at vi håbede det muligt snarest at få værelseantallet sat op.

Det har bekymret os meget, at man trods det foreslåede 35 pct.s statslån ikke kunne bringe lejen for kollegieværelser ned på et betydeligt lavere niveau, end tilfældet

[Elsø-Merete Ross.]

bliver. Efter mange overvejelser og beregninger har udvalget foreslået at hæve lånegrænsen til 45 pct. Derved kan der opnås en reduktion i lejen på 10 pct. Men alligevel kan vi risikere, at vi i høj grad kommer til at bygge for de unge under uddannelse, hvis forældre kan hjælpe dem økonomisk. Meningen var jo netop at bygge for det brede udsnit af studerende unge.

Skal vi holde os inden for de forudsatte økonomiske rammer, vil en forhøjelse af statslånsgrænsen fra 35 til 45 pct. medføre, at det årlige antal nye kollegieværelser reduceres med ca. 400.

Jeg er glad over at vide, at repræsentanterne for de unge under uddannelse er indforstået med at få en noget lavere leje på bekostning af reduktion i antallet af værelser. Man kunne jo have tænkt sig, at de ville have haft begge dele og derfor havde sat ind på at forøge de økonomiske rammer for låneordningen.

Selv om det med det antal værelser, der nu kan bygges årligt, vil være længe, inden de studerendes boligforhold kan nå at blive helt tilfredsstillende, mener jeg, at det er rimeligt ikke at udvide de økonomiske rammer for byggeriet for denne gruppe lige med det samme, da der er mange andre grupper i samfundet, hvis boligproblemer også i høj grad trænger til en løsning.

Mit indtryk er, at mange unge studerende gerne vil give afkald på flere af de faciliteter, der nu findes på en del kollegier, hvis de til gengæld kunne få lejen ned. Man kunne jo tænke sig at opføre kollegieværelser som etværelses lejligheder med toilet og kogeplade, så hver sørgede for sig og ingen plads var afsat til fællesskab. Selv om det måske ville give den laveste leje, er det muligt, at gevinsten ville gå tabt på madkontoen. Mange steder laver de studerende i fællesskab mad for en gruppe på 8-10 og sparer derved både penge og tid. Måske skal man sætte et spørgsmålstegn ved den sparede tid; vi fik nemlig det indtryk, at de fælles måltider i køkkenet samtidig brugtes til hygge, afslapning og diskussion. Køkkenet syntes at være det centrale samlingssted for spisegruppen og enkelte fra andre grupper, der kommer på besøg, medens dagligstuer og andre fællesrum blev be-

nyttet i meget ringe udstrækning. Det lod derfor ikke til, at det ville betyde noget afsavn, hvis man ved fremtidige kollegier undlod at opføre andre fælles mødesteder end netop køkkenerne. Det lod også til, at de studerende var villige til at deltage mere i den daglige drift af kollegierne for også derved at bidrage til at sætte omkostningerne ned. Udvalget fremhæver derfor i betænkningen, at det vil være af værdi, at kollegianerne får medindflydelse på kollegiernes daglige drift og driftsøkonomi.

Det er mit indtryk, at de studerende fra alle de grupper, vi har været i forbindelse med, har arbejdet for en løsning af deres boligproblemer på en meget dygtig og saglig måde. Jeg kan også lide, at de ikke blot tænker på sig selv, men har gjort udvalget opmærksomt på, at også udenlandske unge, der studerer her, bør have adgang til at optages på kollegierne.

Jeg tror, at det vil være værdifuldt at have de unge med også i det fremtidige arbejde for kollegiebyggeri. Der har været en del diskussion om, hvorvidt der skulle lægges mest vægt på en god standard, en såkaldt „standard med indbygget fremtid“, eller om det store behov for værelser gjorde det rimeligt at øge værelseantallet på kvalitétens bekostning. Da det er de unge selv og deres kammerater, der skal bo på de kommende kollegier, synes jeg det er rimeligt, at de selv er med i drøftelsen af disse spørgsmål og tager et medansvar for, hvorvidt kvantitet skal eller bør gå forud for kvalitet.

Selv om der ikke i en lovparagraf, men kun i bemærkningerne er sagt noget om et kollegieråd, har det vist sig, at meget af den offentlige debat og meget af udvalgets tid har været optaget af dette spørgsmål. Med oprettelsen af et kollegieråd er det ikke meningen, har vi fået at vide, at opbygge et nyt administrationsapparat. Noget andet er, at der, når der nu skal bygges ca. 2½ gang så mange værelser årligt, vil blive flere sager at behandle. Kollegierådet tænkes at skulle tage sig af henvendelser om kollegier og undersøge den lokale placering ud fra hele landets synspunkt og skal desuden have nøje overblik over uddannelsesinstitutioner over hele landet. Det skal indstille til ministeren, i hvilken rækkefølge og på hvilket sted de forskellige kollegieprojekter bør

[Else-Merete Ross.]

placeres, og også fastsættelse af normer for indretning og udstyr skal det behandle. Men det bliver i alle tilfælde ministeren, der tager ansvaret for den endelige afgørelse.

Det anbefales i betænkningen, at kollegierådet ikke bliver for stort. Det tænkes at skulle omfatte repræsentanter for uddannelsesinstitutioner og visse styrelser og repræsentanter for de unge, hvad jeg tillægger stor betydning, idet jeg mener, at det er vigtigt at vide, hvad de studerende selv ønsker og mener.

Af andre spørgsmål skal jeg nævne, at jeg finder, det er et gode, at det gennem kollegiernes vedtægtsgodkendelse påses, at kollegianerne får repræsentation i kollegiebestyrelserne, og at opsigelsesretten begrænses.

Aldersforskellen mellem unge under uddannelse kan nok gøre en vis aldersmæssig opdeling og en vis forskellig indretning af kollegierne hensigtsmæssig. Vi er dog enige med ministeren i, at disse spørgsmål må tages op ved behandling af de enkelte projekter og være afhængige af de lokale behov.

Der har i forbindelse med dette lovforslag været mange problemer. Mit parti finder det derfor rigtig, at loven forelægges til revision senest i 1968-69 for at man på grundlag af indhøstede erfaringer i de 2 år eventuelt kan foretage ønskelige rettelser. Når der står senest i 1968-69, er det for at give ministeren mulighed for at kunne tage loven op til revision også før de 2 års udløb, hvis han selv skulle få behov for det.

På det radikale venstres vegne skal jeg anbefale at stemme for de stillede ændringsforslag.

Morten Lange: Der er en ting, der har glædet mig, hvad angår vort arbejde med kollegielovforslaget, og det er, at denne sag ikke længere giver anledning til en fortsættelse af den i øvrigt inspirerende seksualdebat, vi har haft her i tinget i dag. Den sag var vistnok engang et problem; men jeg tror, det er et af de spørgsmål, som naturen

har løst på en overordentlig charmerende og fornuftig måde. Vor rejse rundt omkring til kollegierne har vist, at kollegianerne selv er i stand til at klare deres problemer, og vort bidrag til seksualdebatten i den forbindelse kan højst være en konstatering af, at det synes, at de unge kollegieboere af hankøn laver bedst mad. De har hovedansvaret for køkkentjenesten, og det har glædet mig meget.

Vi har haft mange interessante oplevelser under vort arbejde med dette lovforslag. Det har været et overordentlig inspirerende arbejde, og det er mig også en glæde at konstatere, at lovforslaget er blevet bedre under udvalgsbehandlingen. Det var, da det blev fremsat, efter min opfattelse et fremskridt i forhold til, hvad vi havde, men jeg mener, at det under udvalgsbehandlingen er undergået yderligere forbedring.

Jeg er ganske vist ikke sikker på, at den støtteordning, vi er nået frem til, er den klogeste og rigtigste. Jeg så egentlig helst, at det var en offentlig opgave og rent for offentlige midler at opføre kollegier, men må indrømme, at jeg har en ikke uforståelig angst for, at kollegiebyggeriet, hvis det blev tilfældet, ville komme under den nedskæringskniv, der så ofte hviner her i salen. Det er måske derfor nok klogere af ministeren at holde fast på en ramme, hvad angår værelseantallet, og en eller anden procentsats for statslånene.

Jeg skal i den forbindelse så glæde mig over, at statslånsgrænsen er sat op til 45 pct., endda med en ventil for at gå højere i særlige tilfælde. Jeg tror, vi derved når et nogenlunde acceptabelt huslejeniveau, omend jeg må indrømme, at vi stadig må regne med, at kollegieværelser bliver dyre.

I det hele taget er det jo ganske rart for os at få en sådan direkte undervisning i, hvor dyrt det egentlig er at opretholde livet, mens man studerer. Et kollegieværelse til 200 kr. om måneden eller endda lidt mere tager jo uægtelig en alvorlig og særdeles væsentlig bid ud af selv den højeste støtteration, som ungdommens uddannelses-

[Morten Langa.]

fond kan give. Jeg er ikke i tvivl om, at de satser, som vi arbejder med i uddannelsesfondet, i sin tid omhyggeligt var udarbejdet på baggrund af dengang eksisterende priser, men jeg tror nok, at udviklingen i betydelig grad er rendt fra dem. I hvert fald har netop vort arbejde med kollegielovsforslaget vist, at der er brug for ganske betydelige beløb, hvis man skal opretholde et nogenlunde brugbart liv som student. Det er helt afgjort klart, at vi inden længe bliver nødt til at se på satserne i ungdommens uddannelsesfond.

I lovforslagets bemærkninger omtales også et kollegieråd. Jeg havde helst selv set, at dette kollegieråd havde fået en lovmæssig status, og det får det jo også nok før eller senere. Nu kan ministeren imidlertid ned-sætte det, og så kan det ved sine gode gerninger vise, at det er så livskraftigt et organ, at det må ind i en lov. Dette er nemlig et så besværligt område at administrere, og vi ved så lidt om, hvorledes vi egentlig skal forfare, hvorledes vi skal blande forskellige kategorier af unge mennesker, hvilken standard vi skal holde o. s. v., at vi ikke, hvis alle de tusind problemer skulle ordnes af ministeren og hans departementale hjælp, gjorde hverken ministeren, departementerne, de studerende eller nogen som helst anden nogen tjeneste. Jeg glæder mig over, at det af bemærkningerne klart fremgår, at ministeren vil tilkalde sagkyndig hjælp både blandt beboerne og blandt de institutioner, som har indsigt i kollegieforhold. Med en sådan rådgivning må det vel være muligt at manøvrere sig frem til en brugbar planlægning.

Jeg vil med det samme sige, at mange utvivlsomt vil blive skuffede, for ganske vist er rammen for denne lovgivning en meget betydelig udvidelse, men den ekspansion i de højere uddannelser, som vi står over for i de kommende år, vil i hvert fald gøre det helt klart, at den ekspansionstakt i værelseantallet, vi her har lagt an til, kun kan være en begyndelse. Tempoet må sættes yderligere i vejret. Samtidig med at vi bygger nye læreanstalter rundt omkring i landet, vil et meget stærkt stigende behov vise sig. Jeg er klar over, at vi ved at sætte lånegrænsen til 45 pct. formodentlig endda ser et lidt mindre antal værelser fuldført det

første år. Jeg håber, at det ikke vil være nogen dårlig profeti, når jeg siger, at værelseantallet i de kommende år, i hvert fald efter lovens revision, må sættes yderligere i vejret. Behovet for sådanne værelser er enormt stort. Jeg håber, det må blive imødekommet.

Rimstad: Da mit partis ordfører, hr. Johan Asmussen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på de uafhængiges vegne gøre rede for vort syn på lovforslaget, som det nu foreligger.

Vi er principielt positivt indstillet over for en rimelig statsstøtte, anvendt på forsvarlig måde til finansiering af boliger til unge under uddannelse. Ved første behandling gav vi udtryk for, at vi fandt det rigtigere, at en sådan støtte blev ydet med et fast indeksreguleret beløb pr. værelse i stedet for en ordning med et procenttilskud af den samlede byggesum. Ministeren erklærede sig ved fremsættelsen åben over for en ændring af systemet i denne retning, og vi har indtryk af, at man også fra anden side i virkeligheden anser procentsystemet for principielt uheldigt. Selv om det ikke er kommet til udtryk i udvalgsbetænkningen, går vi ud fra, at også dette meget afgørende spørgsmål er blevet drøftet under udvalgsbehandlingen.

Vi beklager, at man ikke har holdt ministeren fast ved tanken om et fast tilskud, der efter vor opfattelse er både det eneste forsvarlige og det mest hensigtsmæssige, dels fordi et procenttilskud giver mindre sikkerhed for, at byggeriet bliver projekteret og gennemført så rationelt og så billigt, som det er muligt, dels fordi det i det hele taget indebærer en større fristelse for misbrug af hele kollegiestøtteordningen til skade for selve formålet. Vi anser dette for så afgørende, at vi på denne baggrund ikke ønsker at tage medansvar for lovforslagets vedtagelse i den nuværende form.

Ændringsforslag nr. 1, der i nogen grad præciserer bestemmelsen i § 1, stk. 3, kan vi stemme for, selv om man næppe kan påstå, at det er lykkedes undervisningsministeren og udvalget trods de fælles anstrengelser at nå frem til en udtryksform, der sprogligt set kan stå for kritik. Ligeledes kan vi stemme for ændringsforslagene nr. 3, 4, 6 og 8.

[Rimstad.]

Ændringsforslag nr. 2 om forhøjelsen fra 35 til 45 pct. vil vi, hvis det kommer til afstemning, afholde os fra at stemme om. Det samme gælder ændringsforslag nr. 5 om en højere procentsats i særlige tilfælde.

Undervisningsministeren (*K. B. Andersen*): Jeg vil gerne takke ordførerne for de bemærkninger, der er faldet, og udvalget for et meget grundigt arbejde.

Jeg håber ikke, at ordførerne eller udvalgets øvrige medlemmer tager mig det ilde op — navnlig ikke, når jeg tager mig selv med i båden — hvis jeg siger, at der nu ikke var vældig mange af os, der var helt sikre på, hvordan vi skulle løse en række af de problemer, der ligger her. Det er vel det, der har givet meget nyttige, også meget lange diskussioner, og det er vel også det, der har givet lyst til en forholdsvis hurtig revision; vi må i virkeligheden på mange punkter sige: nu må vi være færdige, vi skal videre, men der var jo ellers godt nok et og andet, vi havde lyst til at arbejde lidt mere med. Jeg går ud fra, at det er nogenlunde sådan, jeg må opfatte det, der er sket i udvalget, og det, der står i betænkningen, og jeg kan altså kun være enig heri og takke for, at vi alligevel har fået en afrunding, der gør, at vi nu kan komme videre.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger, men der er nævnt nogle enkelte problemer, jeg gerne vil knytte nogle få kommentarer til. Jeg er helt enig i de bemærkninger, som hr. Albertsen gjorde vedrørende lærlingene. Der har været talt meget om lærlingene i udvalget, og deres henvendelser er blevet godt modtaget. Jeg mener, at vi dels med den almindelige forhøjelse af procenten, der er gennemført, dels med de bemærkninger, jeg fremsatte i udvalget om mulighederne for særlige driftstilskud i særlige tilfælde, har taget hensyn til den gruppe, således som hr. Albertsen også nævnte det. Men det er også rigtigt, at det vil være gavnligt, om der er nogen, der tager initiativer på dette felt i lige så høj grad, som der er taget det på andre felter.

I forbindelse med særlige kollegieproblemer nævnte hr. Albertsen de problemer, der har været drøftet ganske meget i udvalget, om Københavns Ungdoms- og Arbejderkollegium, og bad mig her bekræfte,

at vi ville gøre noget ved denne sag. Jeg forstår godt, at hr. Albertsen nævner det. Der skete jo det ved sidste behandling her for nogle år siden — jeg ved ikke præcis, hvordan forhandlingerne er forløbet i udvalget, men de forløb i hvert fald sådan, at hr. Albertsen ved den lejlighed mente at kunne sige, at nu skulle det problem være klaret. Derved fik jeg altså sagen over til mig, og jeg tør jo sige, at vi har haft nogle forhandlinger med repræsentanterne for kollegiet. Vi har gerne villet hjælpe, men jeg har ikke haft nogen jordisk mulighed for det; det tror jeg også udvalgets medlemmer vil erkende — jeg manglede simpelt hen hjemmelen. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at når kollegiets repræsentanter mødte op i udvalget, var det på min direkte opfordring, fordi jeg sagde, vi må have klarlagt de problemer, der ligger her. Det er et enkelt kollegium, der af mange ulyksalige grunde er kommet noget i klemme, og jeg har jo givet udtryk for i et svar til folketingsudvalget, at vi allerede i dette finansår ville søge tilvejebragt en midlertidig tilskudsordning, indtil vi kan finde frem til eventuelt fastere ordninger for særlige kollegier, og det vil jeg altså gerne her bekræfte at vi vil gøre.

Hr. Albertsen nævnte også spørgsmålet om Nyboder. Vi ved ikke særlig meget om det endnu. Vi ved, at administrationsrådet har rettet denne henvendelse til forsvarsministeriet; det har forsvarsministeriet holdt os underrettet om, og vi er begyndt at kigge lidt på forholdene. Det er jo slet ikke sikkert, der kommer noget ud af det. Det, vi har måttet gøre foreløbig, er at undersøge, hvis der nu kommer noget ud af det, om det så er en god idé at lave kollegier i Nyboder. Jeg vil gerne sige — men det er sagt meget, meget foreløbigt — at som det ligger for os i dette øjeblik, synes vi nok, det ser ud til, at hvis de værelser skal have en rimelig standard og den reparation, der er nødvendig nu her, vil de nok både uden, men altså også med normal kollegiestøtte blive dyrere end det, vi ellers har fundet rimeligt i udvalget. Derfor er det altså ikke et problem, der er let løst, men da det foreløbig ikke ligger for, kan vi jo vente lidt og se, hvad der sker. Vi er opmærksomme på det, men skulle jeg umiddelbart

[Undervisningsministeren.]

svare, ville jeg sige, det ser lidt problematisk ud. Men lad os nu foreløbig vente, til der bliver noget mere grundlag for forhandling.

Der er en række af ordførerne, der har været inde på den forbedring, der sker ved at sætte statslånsgrænsen op fra 35 til 45 pct. Nu er det jo den slags forbedringer — og det må udvalget ikke misforstå jeg siger — der altid er nemme at gennemføre. Det er altid forholdsvist nemt at foreslå, at man giver en klækkelig sum mere end tidligere, men jeg er også glad for, at udvalget har været indforstået med, at det i første omgang i hvert fald vil betyde lidt færre værelser; det siger sig selv. Der er lagt visse økonomiske rammer, som jeg i hvert fald ikke kan fravige i dette øjeblik, og det har udvalget jo også helt klart erklæret sig indforstået med.

I forbindelse med drøftelsen om ydelse af et fast beløb pr. værelse eller statslånsprocent udtalte hr. Knud Østergaard, at han gerne havde set, at vi havde fået det faste beløb. Jeg erklærede mig jo selv ved fremsættelsen usikker på dette punkt. Jeg har bl. a. ladet mig overbevise af det materiale, vi har fået fra boligministeriet, og jeg vil gerne sige så stærkt, som jeg kan her, at det materiale, som vi har fået, viser, at der absolut ingen garanti er for, at vi ville få en lavere pris frem; der er ingen garanti for det, det viser det materiale, der har ligget på bordet.

Jeg vil også gerne sige til hr. Rimstad — jeg beklager, at netop det punkt er skyld i, at hr. Rimstads parti ikke kan stemme for lovforslaget — at jeg synes nok, vi kan sige, at projekterne har været gået igennem på en sådan måde — det bør de også — at en så stor sikkerhed, som kan gives for rationelt byggeri og billigt byggeri, vistnok må siges at være til stede også under den nuværende ordning. Vi har jo set på kollegieregnskaber og på kollegiefinansiering, og der har været givet udtryk for over for udvalget mange gange, hvor omhyggeligt vi går projekterne igennem også under den nuværende ordning, så af den grund behøver man ikke at vælge det faste beløb.

Hr. Knud Østergaard udtrykte håb om, at jeg ville ændre standpunkt til om 2 år, når vi igen mødes. Det er meget muligt, jeg er meget åben herfor, men jeg kan ikke lade være at bemærke, at hr. Knud Østergaard

altså er sikker på, medens han har håb om og tro på, at jeg kan være i udvikling, at han selv mener præcis det samme om 2 år, og det er jo nok det, der skiller os også sådan rent politisk. Men det kan da godt være, at jeg om 2 år har et andet standpunkt på det område; det kan vi jo vende tilbage til.

Hr. Enggaard var inde på, at det ville være rigtigt med en revision allerede om 2 år. Jeg tror også, at det er rigtigt. Det er normalt ikke så rart for en minister at få vedtaget en lov, der skal revideres senest om 2 år, d. v. s. vi skal i gang med at lave en ny lov til vinter, hvis senest ikke skal betyde om 2 år, men udviklingen går hurtigt, og der har som sagt været mange usikre momenter. Vi skal nu drage nytte af erfaringerne for det, der kommer i gang, og så må vi tage spørgsmålene op igen.

Kollegierådet har indtaget megen plads i udvalgets overvejelser. Jeg vil gerne sige, at jeg er glad for det, der kom til at stå i betænkningen, og vil sige til hr. Knud Østergaard, at jeg er glad for, at hans parti kan tilslutte sig det, der står i betænkningen. Det var ikke det, jeg gerne ville have, det ved hr. Knud Østergaard også, men jeg er alligevel glad for, at udvalget dog enigt ville gå ind bag det, der står. Det, som for mig er det afgørende, er, at der foreligger en lang, lang række problemer også med hensyn til udvælgelse og prioritering af projekter, som ikke — og jeg tror, det var hr. Morten Lange, der udtrykte det meget lige ud — er en rimelig opgave for en enkelt embedsmand, om jeg må sige det sådan.

Når vi skal placere folkeskoler og gymnasier, vel — dér er dog straks noget mere at gå efter; her er det et så uoverskueligt felt, der går så mange ting ind i spørgsmålene om placering og prioritering, at det er rimeligt, at man har en noget bredere kreds, derunder repræsentanter for læreanstalter og repræsentanter for brugerne, at drøfte disse ting med. Det er det, jeg gerne har villet opnå, og det kan jeg opnå med de bemærkninger, der står i betænkningen, som det også blev sagt fra flere sider; det var ikke helt det organ, jeg gerne ville have haft, men jeg er glad for, at udvalget giver mig mulighed for at nedsætte et kollegieråd, og så må vi jo, når vi mødes igen til en revision, se på, om erfaringerne

[Undervisningsministeren.]

taler for, at det organ bør have lov til at gøre lidt mere af det, jeg egentlig gerne havde ønsket, eller om man tværtimod synes, at man skal vikle sig ud af apparatet igen. Det er klart, at med den form, det får, skal jeg sørge for ikke at foregribe, hvad man måtte ønske ved en revision, det må jo ligge i selve det, at betænkningen er enstemmig også på det punkt; men jeg tror, det vil vise sig at være en overordentlig nyttig foranstaltning.

Ja, jeg skal nøjes med de få bemærkninger; jeg tror, jeg fik svaret på de direkte spørgsmål, der blev stillet. Jeg vil gerne sige ganske klart som min opfattelse: vi har ikke med denne lov fået løst alle problemer vedrørende kollegierne, det tror jeg vi alle har en stærk fornemmelse af. Uddannelseseksplosionens følger på dette felt er ikke til at klare i en håndvending, men jeg føler i hvert tilfælde, at jeg har fået et bedre arbejdsredskab i hænde, når vi nu skal til at arbejde med kollegieproblemerne i den kommende tid. Det må jo i og for sig være det afgørende, og jeg er glad for, at et enstemmigt udvalg har villet hjælpe med til det.

Albertsen: Det er kun en enkelt kort bemærkning til den konservative ordfører i spørgsmålet om det faste beløb fremfor procenten, som foranlediger min kommentar. Det er rigtigt, at vi har drøftet det grundigt, men jeg synes, at det materiale, vi fik frem fra boligministeriet, klart viste, at den ordning, der er truffet, og som foreslås fortsat, har været rigtig og vil være rigtig. Vi har også et bevis i de tal, der foreligger for os: den hidtidige form med procenten har medført lavere priser på dette område. Det er vel nok, fordi der har været en effektiv og dygtig administration, der virkelig har haft kontrol med disse ting, og det går vi ud fra der fortsat vil være tale om også under de former, der skal arbejdes under for fremtiden.

Endelig kan jeg sige, at ængstelsen for, at forskellen mellem byggepriserne i de forskellige landsdele og forskellen i grundpriser gør, at hvis vi skulle have efterkommet ønsket om det faste beløb, ville det have været nødvendigt at indføje en række bestemmelser bl. a. om regulering, så uden

videre acceptere forslaget, som det forelå, synes jeg ikke ville have været rigtigt; vi ville dermed have skabt ny uretfærdighed.

Endelig vil jeg takke ministeren for tilsgagnet vedrørende Gl. Køgevej; den sag forstår jeg nu er i gode hænder, i ministerens gode hænder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, § 2, ændringsforslagene nr. 2-5, § 3, således ændret, §§ 4-7, ændringsforslag nr. 6, § 8, således ændret, ændringsforslag nr. 7, § 9, således ændret, §§ 10 og 11 og ændringsforslag nr. 8 om indsættelse af en ny paragraf

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Thestrup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om Danmarks biblioteksskole.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 92) findes i tidenden sp. 2775, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1077).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Lysholt Hansen: På mit partis vegne beklager jeg, at det ikke i udvalget har været muligt at samle flertal for ministerens forslag om en 4-årig teoretisk uddannelse med